

خارج از جشنواره

● هم‌زمان با سالروز درگذشت بهمن فرزانه، بزرگداشتی برای این مترجم و داستان‌نویس با عنوان «۵۰ سال مترجمی» برگزار می‌شود. این مراسم به همت کانون ترجمان اندیشه روز پنجشنبه در فرهنگسرای اندیشه برگزار خواهد شد. بهمن فرزانه نامی آشنا در عرصه ترجمه در ایران است که با حدود پنج دهه فعالیت، آثار بی‌شماری را از خود به یادگار گذاشته است که شاید برجسته‌ترین شان ترجمه‌ی «صدسال تنهایی» گابریل گارسیمارکا باشد. □

● نمایشگاه آثار احداقدیری، با عنوان «آن روزها» عصر جمعه هجدهم بهمن در گالری مرزده افتتاح می‌شود. در این نمایشگاه چیدمانی از «مکعب چوبی ارایه می‌شود که روی هر یک از آنها نقاشی پاکلاژ تصاویر دیده می‌شود. □

● جان تراولتا دو بار نامزدی برای اسکار جدیدترین اسم بزرگی است که برای بازی در سرویس کیوبی قرارداد امضا کرده است. او قرار است در برابر کوین هارت در کمدی اکشن با عنوان «بمیر هارت» برای این شبکه استریمینگ بازی کند. کیوبی قرار است از بهار ۲۰۲۰ برنامه‌هایش را در دسترس کاربران بگذارد (مردودر حال تولید برنامه‌های مختلف است. □

● مراسم پایانی ششمین برنامه انتخاب و معرفی پایتخت کتاب ایران و ششمین جشنواره روستاها و عشایر دوستان کتاب ایران روز شنبه در سالن همایش‌های کتابخانه ملی برگزار خواهد شد. در این مراسم، ششمین پایتخت کتاب ایران و همچنین «روستای برگزیده دوستان کتاب» و روستای شایسته تقدیر در این رقابت معرفی خواهند شد. □

● حجت‌اشرف زاده، خواننده موسیقی ایرانی روز جمعه بیست و پنجم بهمن هم‌زمان با برگزاری سی و پنجمین جشنواره موسیقی فجر همراه با گروه «ماهیمما» به سرپرستی ارش جامع در تالار وحدت تهران کنسرتی را برگزار می‌کند. □

● فستیوال برلین در کنار معرفی اعضای هیأت داوران بخش مسابقه اصلی از اعضای هیأت داوران بخش نسل جشنواره نیز رونمایی کرد. از نکات قابل توجه در فهرست اعضای هیأت داوران حضور عباس امینی، کارگردان فیلم‌های «والد라마» و «هندی و هرمز» در میان داوران است. عباس امینی در سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر هم با فیلم «کشتارگاه» حضور دارد. □

● فیلم کوتاه «کلینر» به کارگردانی و نویسندگی محمدرضا میقانی و بازی معصومه بیگی منتخب پانزدهمین دوره جشنواره BIFF - Beloit International Film Festival شد. در این جشنواره که از دوم تا یازدهم اسفندماه در ایالت ویسکانسین برگزار می‌شود، فیلم‌های داستانی بلند، کوتاه و مستند از سراسر جهان با هم به رقابت می‌پردازند. □

● دیروز در مراسم پایانی سی و هفتمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و بیست و هفتمین دوره جایزه جهانی کتاب سال که با حضور رئیس جمهوری برگزار شد، برگزیدگان بخش‌های مختلف معرفی شدند. در بخش شعر معاصر رارا، سروده پانته‌آ صفائی بروجتی و به رنگ دانوب سروده واهه آرمن جایزه گرفتند و در بخش پژوهش شعر سید علی میرافضلی برای کتاب چهارخطی: کندوکاوی در تاریخ رباعی فارسی برگزیده شد. در بخش زبان فارسی طبقه‌بندی وزن‌های شعر فارسی، تألیف ابوالحسن نجفی، به همت امید طیب‌زاده و کتاب فرهنگ اویم ایوک، تألیف فرزانه گشتاسب و نادیا حاجی پور به عنوان آثار برگزیده معرفی شدند. در بخش هنر آثار سینما و مرگ درباره نامیاری و تصویر، تألیف میلاد روشنی پایان از سوی هیأت داوران برگزیده شد. در بخش نمایشنامه هم کتاب استاد سولنسس معمار، نوشته هنریک ایبسن، ترجمه بهژاد قادری برگزیده شد. افتاده بودیم در گردنه حیران، نوشته حسین لعل بذری، تهران در بخش داستان کوتاه و دو کتاب وضعیت بی‌عاری، نوشته حامد جلالی و وزیدن در خیابان یک‌طرفه، نوشته محمدرضا مروفی در بخش داستان و رمان عنوان آثار برتر را به خود اختصاص دادند. □

دیالوگ

● هدا عرب‌شاهی، مترجم زبان ایتالیایی و روزنامه‌نگار که به تازگی نمایشنامه «بئاتریچه‌ها» را ترجمه کرده است: «بئاتریچه‌ها شامل ۶ مونولوگ کمدی زنانه است و در پایان هر مونولوگ یک شعر طنز مرتبط با آن وجود دارد که می‌تواند بین هر تک‌گویی به صورت موسیقی زنده اجرا شود. مونولوگ اول از زبان بئاتریچه، محبوب و همراه داتنه در سفر به بهشت در «کمدی الهی» روایت می‌شود که داستان بونی روایت امروزی و جدیدی از زندگی و خواسته‌های قلبی او را بیان می‌کند و با آنچه تاکنون درباره بئاتریچه می‌دانستیم، تفاوت دارد. بقیه شخصیت‌های این مونولوگ‌ها هم به نوعی در ارتباط با بئاتریچه هستند و هر یک با زبانی استعاری جنبه‌ای از شخصیت زنان را در گذر تاریخ و در جوامع مختلف به تصویر می‌کشند. از این رو، این کتاب «بئاتریچه‌ها» نام‌گذاری شده است. □

● نازنین فراهانی، بازیگر سینما و تلویزیون: «دوست دارم نقش‌هایی را بازی کنم که هم خودم و هم بیننده باور می‌کنیم. کلیشه‌های عصبانی‌ام می‌کند. نمی‌خواهم بگویم دوست دارم نقش قاتل یا دزد را بازی کنم، اما می‌توانم بگویم دوست دارم نقش قاتلی را بازی کنم که آن قدر درست تعریف شده باشد که مخاطب باورش کند؛ قاتلی که متفاوت از همه کلیشه‌هایی است که تا به حال دیده‌ایم، کپی نشده، پردازش و خلق شده است. □

● جواد خاکسار حناتی، کارگردان نمایش «غم‌نومه وطن و تن»: «امسال به دلیل انصراف تعدادی از گروه‌های نمایشی، جشنواره با شکل و شمایل کاملاً متفاوتی برگزار می‌شود و در واقع انکار شاهد برگزاری جشنواره تئاتر مناطق در تهران هستیم و همین مسئله باعث کم‌رونق شدن تئاتر شده است. معتقدم هر اثر هنری باید حرفی برای گفتن داشته باشد و هر هنرمندی می‌تواند انتقاد و اعتراض خود را از طریق اثرش بیان کند و گفتنی‌ها را به تصویر بکشد. جشنواره تئاتر فجر از سال‌ها قبل تریبون قوی برای اهالی تئاتر بوده است، چون دیگر جشنواره‌ای به این وسعت و ابعاد در کشور برگزار نمی‌شود که همه هنرمندان تئاتر را دور هم جمع‌کند. در نهایت معتقدم هر هنرمندی باید حرفش را با اثرش بزند. □

بازیگران دوزیست از حضور در این فیلم می‌گویند

بازیگری، بازیگری است...

«شهرنگ» فیلم دوزیست پر بود از بازیگران درجه یک و شناخته شده. بازیگرانی که هر کدام می‌توانند احتمال موفقیت گیشه‌ای این فیلم را افزایش دهند.

پژمان جمشیدی درباره حضور در این فیلم می‌گوید: «بیشتر پیشنهاداتی که به من در طول سال می‌شود، کمدی است اما علاقه دارم نقش‌های جدی هم ایفا کنم که «دوزیست» از آن جمله بود. در این فیلم برای دومین بار با نیک‌نژاد و خانی همکاری داشتم که از این انتخاب خرسندم.»

هادی حجازی‌فر نیز می‌گوید: «این از شانس من است که نقش‌های متفاوت به من پیشنهاد می‌شود. این تجربه برایم دوست‌داشتنی و سخت بود. چون کلی بازیگر درجه یک و خلاق در کنارم بودند، چون در بازیگری رویایی ندارم و در حال تجربه کردن هستم، ریسک‌پذیری بالایی دارم و دم‌شان گرم که برای این کار به من پول هم می‌دهند.»

ستاره پسیانی دلیل حضورش را اعتمادی می‌داند که تهیه‌کننده و کارگردان با پیشنهادهای نقش اصلی زن به او داشتند. او می‌گوید: «البته بازیگری، بازیگری است و به نظرم تئاتر و سینما فرقی با هم ندارند.»

بازیگر نقش اصلی زن فیلم الهام اخوان است. یک چهره جدید که بزود نیک‌نژاد اعدا دارد پس از دوسال کار روی او برای ایفای این نقش، او را برای دوزیست انتخاب کرده است. الهام اخوان درباره حضورش در دوزیست می‌گوید: «بازیگران بسیار با من همراه بودند و خیلی به من کمک کردند. مخصوصاً ستاره پسیانی و جواد عزتی که از آنها بسیار سزاوارم امیدوارم از پس نقش برآمده باشم.» □

سعید غلامحسینی / شهرنگ

چهره‌ها، فیلم‌ها، گفته‌ها، حواشی و جنجال‌های جشنواره

روز ترس و درد ورنج

«نگار باباخانی» دیروز روز جالبی در جشنواره فجر بود؛ روزی که بیشتر صحبت‌ها درباره حرف‌های سعید ملکان بود که گفته بود فیلمش را با ۸ میلیارد تومان با سرمایه شخصی خودش ساخته است. تلخی عجیب و غریب فیلم جدید مهدویان هم البته موضوع مورد بحث دیگر در سالن رسانه‌ها بود و بسیاری از منتقدان و خبرنگاران بر این باور بودند که گریه گرفتن از تماشاگران، با تمرکز بیش از حد روی تصویرپردی که جنازه دو فرزندش را بر دوش دارد یا برای دیگر فرزند از دست رفتنش قبری می‌کند، نه هنرمندان است، نه انسانی و نه حتی منصفانه. بدرقاری با کودکان فیلم درخت گردو (به استناد تصاویر فیلم) موضوع دیگری بود که خیلی‌ها را آشفته و نگران کرده بود. در این بین البته اتفاقات بامزه هم کم نبود. اول از همه فیلم «آن شب» کوروش آهاری بود. اولین فیلم کمپانی شهاب حسینی در آمریکا؛ که ظاهراً قرار بود ترسناک باشد، اما بهتر از بسیاری از کمدی‌های سینمای ایران تماشاگر را می‌خنداند. دیگری اقیان دوباره این مدعا بود که سلبریتی‌های ما فاصله حرف تا عمل شان جقدر است. در شرایطی که شهاب حسینی به همه توصیه کرده بود در جشنواره فجر امسال حاضر باشند، خودش در نشست خبری فیلم «آن شب» حاضر نشد و پیمان معادی نیز که جشنواره فجر را پیش از این تحریم کرده بود، در جلسه مطبوعاتی «درخت گردو» حضور یافت. صحبت کرد و اعلام شد به اختتامیه هم می‌رسد. در پایان روز چهارم جشنواره همچنین اعلام شد سینماهای «کورش»، «آزادی» و «ایران مال» پمخاطب‌ترین سینماهای فجر هستند و فیلم‌های «زیر صفر»، «سعدی ملکان» و «شنای پروانه» محمدکافز نیز دو فیلمی که فعلاً بیشترین سانس‌های فوق‌العاده را داشته‌اند. درباره فیلم‌های برتر آرای مردمی سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر تا پایان روز چهارم اکران فیلم‌ها نیز از ۹ فیلم «آبادان یازده»، «دوزیست»، «شنای پروانه»، «روز بلوا»، «مغز استخوان»، «خوب، بد، جلف ۲»، «درخت گردو»، «روز صفر» و «خروج» به عنوان فیلم‌های برتر از نگاه تماشاگران جشنواره نام برده شد.

چهره جشنواره

چهره اول جشنواره تاکنون جواد عزتی است؛ بازیگری که با بازی در پنج فیلم پرکارترین بازیگر مرد جشنواره است. عزتی در پنج روز اول جشنواره با فیلم‌های «شنای پروانه»، «دوزیست» و «مغز استخوان» خود را به عنوان یکی از شانس‌های مسلم سیمیرغ امسال تثبیت کرده است. البته دو فیلم «آتابای» و «خورشید» را هم دارد که فیلم مجیدی فعلاً از جشنواره کنار گذاشته شده است و «آتابای» نیز در روزهای آتی اکران خواهد شد.

اما نکته جالب اینکه جواد عزتی با وجود پرکاری در نقش‌های جدی، از «لاتاری» به این سو، هنوز از بازیگران محبوب مردم و منتقدان است؛ اتفاقی که بعید نیست با استمرار روند حضور در سالی پنج‌فيلم به همین شکل ادامه داشته باشد.

حاشیه‌روز

فیلم «خورشید» مجید مجیدی همچنان حاشیه‌ساز است. بعد از اینکه به دلیل آماده نبودن «خورشید» فیلم «پسرکشی» به کارگردانی محمدهادی کریمی جایگزین آن شد، حالا خبر می‌رسد که به دلیل ملاحظات به محض آماده شدن «خورشید» این فیلم به چرخه اکران جشنواره بازمی‌گردد و به عبارت بهتر بخش سودای سیمیرغ ۲۳ فیلمه می‌شود.

دیروز هم گفته شد فیلم تازه مجید مجیدی امروز دوباره به جدول نمایش بازخواهد گشت، تا یک بار دیگر دوگانه روابط و ضوابط در سینمای ایران تبدیل به بحث روز شود.

ترس در سالن رسانه

«آن شب» کوروش آهاری که تهیه‌کنندگان پرشماری را در تیتراژ معرفی کرده، فیلمی است در ژانر وحشت؛ فیلمی که کارگردانش می‌گوید دوست داشت از بازیگران داخل کشور برای این فیلم استفاده کند. محمد درمنش، تهیه‌کننده ایرانی فیلم درباره تعدد تهیه‌کنندگان فیلم می‌گوید: «اگر در آینده این فرصت و امکان وجود داشته باشد که در کشور خودمان با تیم گسترده‌تر و چند سرمایه‌گذار کار کنیم کار به پختگی بیشتری می‌رسد. زمانی که تعدادی از دوستان در آمریکا می‌خواستند این فیلم را بسازند مجموع دریافت‌هایی درباره ایران داشتند و می‌خواستند مخاطب ایرانی و آمریکایی را با هم داشته باشند، البته آنها مقداری از مناسبات جامعه ما را نمی‌دانند؛ برای مثال کوروش خودش ۱۳ سال است در آنجا زندگی می‌کند اما علاقه‌مند به برقراری این پیوند بود، بنابراین کسانی که دوست داشتند فیلم را اسپورت کنند، دور هم جمع شدند و در نهایت با چند تهیه‌کننده در ایران و آمریکا این فیلم را ساختیم.»

کوروش آهاری درباره دشواری‌های فیلمش گفت: «درباره فیلم‌سازی در ایران بسیار کم می‌دانم ولی در آمریکا با وجود این که نیازی به مجوز ساخت و نمایش نیست ولی قوانینی دارد که شما را محدود می‌کند؛ برای مثال نوزاد فیلم فقط دو ساعت می‌توانست در اختیار ما باشد. حتی پسر شهاب حسینی فقط چهار ساعت می‌توانست در صحنه باشد. فیلم‌برداری در شب و زمان کوتاه کار را سخت‌تر می‌کرد. یا ما در آن هتل طی ساعاتی خاص می‌توانستیم فیلم‌برداری کنیم.»

آهاری با اشاره به اینکه ما «آن شب» را با نگاه بیننده جهانی ساختیم؛ برای مثال آمریکایی‌ها این فیلم را دوست داشتند و امیدوارم این اتفاق در ایران هم رخ دهد. درباره فیلم‌برداری فیلم در آمریکا نیز گفت: «در صحبت‌های اولیه داستان در ایران روایت می‌شد، اما بعد تصمیم گرفتیم در همان آمریکا روایت شود. در سینمای آمریکا به هنرمندان ایرانی خیلی بهاداده نمی‌شود؛ برای مثال فیلم پیمان معادی از همین دسته است، اما ما می‌خواستیم داستان زوجی ایرانی را در آمریکا روایت کنیم. می‌خواستیم بگویم ایرانی‌های آنجا هم مشکلات خاص خود را دارند.» کارگردان «آن شب» درباره استفاده از الگوهای هالیوودی و الگوپردازی فیلم «شاینینگ» نیز بیان کرد: «من شاینینگ را دیده‌ام و آن را

دوست دارم. قطعاً الهاماتی گرفته شده است، ولی لزوماً برنامه‌ریزی نشده که بر اساس آن حرکت کنیم و بگویم دقیقاً شبیه شاینینگ باشد. ژانر این فیلم در آمریکا به عنوان فیلم وحشت شناخته نمی‌شود، بلکه فیلمی سایکودرام است، هرچند برای ترس از ابزارهای هالیوودی استفاده شده است، ولی این ترس از درون آدم‌ها می‌آید.»

فیلم جنجالی‌روز

«درخت گردو» سی و هفتمین فیلم دوزیست است؛ ولی لزوماً برنامه‌ریزی نشده که بر اساس آن حرکت کنیم و بگویم دقیقاً شبیه شاینینگ باشد. ژانر این فیلم در آمریکا به عنوان فیلم وحشت شناخته نمی‌شود، بلکه فیلمی سایکودرام است، هرچند برای ترس از ابزارهای هالیوودی استفاده شده است، ولی این ترس از درون آدم‌ها می‌آید.»

«درخت گردو» سی و هفتمین فیلم دوزیست است؛ ولی لزوماً برنامه‌ریزی نشده که بر اساس آن حرکت کنیم و بگویم دقیقاً شبیه شاینینگ باشد. ژانر این فیلم در آمریکا به عنوان فیلم وحشت شناخته نمی‌شود، بلکه فیلمی سایکودرام است، هرچند برای ترس از ابزارهای هالیوودی استفاده شده است، ولی این ترس از درون آدم‌ها می‌آید.»

«درخت گردو» سی و هفتمین فیلم دوزیست است؛ ولی لزوماً برنامه‌ریزی نشده که بر اساس آن حرکت کنیم و بگویم دقیقاً شبیه شاینینگ باشد. ژانر این فیلم در آمریکا به عنوان فیلم وحشت شناخته نمی‌شود، بلکه فیلمی سایکودرام است، هرچند برای ترس از ابزارهای هالیوودی استفاده شده است، ولی این ترس از درون آدم‌ها می‌آید.»

«درخت گردو» سی و هفتمین فیلم دوزیست است؛ ولی لزوماً برنامه‌ریزی نشده که بر اساس آن حرکت کنیم و بگویم دقیقاً شبیه شاینینگ باشد. ژانر این فیلم در آمریکا به عنوان فیلم وحشت شناخته نمی‌شود، بلکه فیلمی سایکودرام است، هرچند برای ترس از ابزارهای هالیوودی استفاده شده است، ولی این ترس از درون آدم‌ها می‌آید.»

گیشه در جشنواره

«دوزیست» فیلم آخر بود؛ فیلمی متعلق به جریان سینمای تجاری، با انبوه بازیگران درجه یک که البته در نقش اصلی زن از بازیگر تازه‌آمده‌ای سود جسته بود و همین هم انتقاداتی را موجب شد.

بزود نیک‌نژاد، کارگردان فیلم «دوزیست» درباره فیلمش می‌گوید: «دوزیست روایتی با پایان غافلگیرکننده است؛ از آن پایان‌هایی که مخاطب عام را شگفت‌زده می‌کند، آن هم در حالی که تماشاگر را فریب نمی‌دهد و از ابتدای نشانه‌ها و سرنخ می‌دهد تا مخاطب احساس نکند دارد دوست می‌خورد.»

سعید خانی، تهیه‌کننده فیلم هم درباره تولید فیلم اجتماعی گفت: «من بعد از فیلم «آرادتمند نازنین، بهاره، تینا» پشت دستم را داغ کردم که فیلم اجتماعی نسازم، چون پنج سال است سرمایه‌ها ما خوابیده است، اما بعد از «لونه زنبور» با بزود نیک‌نژاد به این نتیجه رسیدیم به جای فیلم کمدی سراغ فیلم اجتماعی برویم که همه عوامل از جمله کارگردان و بازیگران خیلی با من همراه بودند و راه آمدند.» □